

VLAAMSCHE WACHTBRIGADE, een in mei 1941 door **Christiaan Turcksin** opgerichte paramilitaire eenheid ter bewaking van militaire terreinen in dienst van het **Luftgaukommando**.

Oorzaak van de oprichting van deze militaire eenheid was gelijkaardig als die van de **Vlaamsche Wacht**. De Duitse bezetter wilde zoveel mogelijk taken van haar troepen overlaten aan eenheden bestaande uit de autochtone bevolking, met als doel manschappen vrij te maken voor de oorlog aan het oostfront. Het **Luftgaukommando** zocht burgers om haar installaties te bewaken en de **VNV**'er en herbergier **Turcksin** uit **Vilvoorde** bleek de geknipte persoon, de ideale koppelbaas, te zijn. In zijn café ronselde hij manschappen voor de bewakingsopdrachten. Zij kregen een door **Turcksin** afgeroomd salaris van het **Luftgaukommando**. Deze eenheid, aanvankelijk **Vlaamsche Wachtbrigade** genoemd maar vanaf oktober 1941 **Vlaamsche Fabriekswacht**, ontstond dus totaal los van het **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)**. Wel rekruteerde **Turcksin** voornamelijk onder **VNV**'ers en de **Fabriekswacht** verstrengelde zich sterk met de **Dietsche Militie – Zwarte Brigade (DM-ZB)**. Op 26 april 1942 ondertekende **Turcksin** een overeenkomst met het **VNV**. Zo kon hij via de **VNV**-kanalen werven; in ruil kon het **VNV** de **Fabriekswacht** integreren in haar propaganda. De overeenkomst betekende voor **Turcksin** een verlies van een aantal bevoegdheden. **VNV**-commandant **Jozef Podevijn** stemde de eenheid volledig af op de **DM-ZB**. Op 15 januari 1943 werd de **Fabriekswacht** onder de naam **Dietsche Militie-Wachtbrigade (DM-WB)** een onderdeel van de **VNV**-militie. **Bert Meuris** kreeg de politieke en militaire leiding, **Turcksin** alleen de administratieve. Maar toen **Meuris** in maart 1943 ziek viel, slaagde **Turcksin** erin om de politieke en militaire leiding te heroveren. Met de steun van het **Militair Bestuur** en de **Luftgaukommando** kon hij in mei 1943 de **DM-WB** hervormen in de **Vlaamsche Wachtbrigade**. De leden werden niet meer beschouwd als burgers maar als militairen en de relatie met het **VNV** werd veel losser. Zo werd het verplicht **VNV**-lidmaatschap afgeschaft. Toen midden 1944 vele contracten afliepen, kende de **Wachtbrigade** een massale leegloop. Op 2 juli 1944 werd de brigade op **Adolf Hitler** beëdigd. **Turcksin** begon

binnen de eenheid te werven voor een Flakbrigade, een luchtafweergeschutbrigade als onderdeel van de Luftwaffe. In september 1944 vluchtte hij met die Flakbrigade naar Duitsland, waar hij de inlijving van zijn korps in de Waffen-SS weigerde.

LITERATUUR: O. Wille, *Van 'Fabriekswacht' tot 'Flakbrigade'*. Christiaan Turcksin en zijn paramilitaire formaties, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1990.

BERNARD VAN CAUSENBROECK